

Posudek na práci Martiny Strnadové Mečiarovo Slovensko: Integrace do NATO nebo spojení s Ruskem

Martina Strnadová se ve své práci věnuje problematice vlády premiéra Mečiara na Slovensku a jeho zahraničněpolitické orientaci. Všímá si pak hlavně rozporů mezi deklarovanými cíli a skutečnou politikou. Slovenská politika, jak sama autorka uvádí, lavírovala mezi dvěma póly, a to západní orientací a snahou o tzv. pragmatismus, tedy jistému sblížení s Ruskem s vidinou ekonomického prospěchu. Do situace pak zasahovala i vnitrostátní situace, kdy během Mečiarovy vlády došlo k výrazným antidemokratickým tendencím (za všechny – únos syna prezidenta Kováče).

Práce je zajímavou analýzou vnitřní slovenské politiky jako zdroje pro zahraničněpolitická východiska. Autorka se nesnaží analyzovat slovenskou politiku jako takovou, ale vždy ji chápe v kontextu vnějších vztahů, v našem případě s NATO a Ruskem. Vysvětluje na ní, dle mého názoru správně, problémy a nepříznivé reakce, se kterými se postupně autoritativní režim setkával. Vedle toho Martina Strnadová připojila i analýzu ruské politiky vůči Slovensku, poměrně přesně popsala i její cíle. Z tohoto pohledu lze tedy vyslovit spokojenost.

Problémem práce je nepřesvědčivá argumentace teze, že vedle osoby Vladimíra Mečiara a problematického dodržování demokratických principů ze strany slovenské vlády vůbec, bránila Slovensku v přijetí do NATO v první vlně i blízkost vztahů s Ruskem. Již v kritice pramenů uvádí práce pojednávající o problému slovensko-ruských vztahů z pozice slovenských analytiků, cituje i české odborníky, ale podle mého názoru velmi důležitý pohled, tedy pohled analytické obce zabývající se bezpečností z pohledu NATO chybí. Autorka tak například uvádí, že: „Postoj Mečiarovy vlády k Ruské federaci se sice slučoval se snahou hlavních států Severoatlantické aliance, aby Rusko nezástalo izolováno. Nicméně, konkrétní kroky Slovenska tímto směrem byly v mnoha případech označovány za protizápadní.“ (str. 34) Pro větší přesvědčivost argumentu, že i proruská orientace způsobila zpoždění na cestě do NATO, by ale bylo záhodno dodat, jakých konkrétních případů se to týká. Až příliš často se v práci objevují věty jako „bylo hodnoceno“ atd., nicméně nikdy nebylo uvedeno kým. Nemohu tak úplně souhlasit se závěrem, kde autorka tvrdí, že z práce vyplynulo, že podstatný podíl na vyřazení Slovenska z první vlny rozšíření NATO měly intenzivní slovensko-ruské vztahy za premiéra Mečiara (str.40).

Je poněkud překvapivé, že fakticky nebyla využita jiná literatura než jen česká a slovenská. Pro takové téma, byť je rozsáhlejší využití slovenské literatury více než logické, bych osobně předpokládal, že autorka využije i jiné jazyky. Jen v databázi JSTOR, která je přístupná i prostřednictvím vzdáleného přístupu, je k dispozici více než sto článků k dané tematice. Namísto toho je absence anglických zdrojů maskována stránkami jako je seznam členských států OSN. Uvedení

takového seznamu mezi zdroje je rozhodně nepatřičné a působí spíše jako snaha zamaskovat ignorování anglojazyčné literatury. Koncepční materiály jsou sice odkazovány, ale jejich znění, alespoň podle odkazů, jsou již přebírána odjinud. Jedinou výjimku tak tvoří práce Kortunova a Volodina *Contemporary Russia: National Interests and Emerging Foreign Policy Perceptions*. Ti jsou citováni například u koncepcie Slovenska jako mostu mezi Východem a Západem (str. 27), přitom taková koncepcie se ani zdaleka neobjevuje poprvé u těchto autorů (např. Eduard Beneš) Proč byla ze širokého výběru anglojazyčné literatury vybrána právě tato práce, je mi záhadou. Podobně je i kritérium výběru dvou článků v ruštině více než nejasné.

Na druhou stranu je určitě možné pochválit jazykovou stránku práce. Autorka se dokázala vyvarovat zbytečných překlepů a chyb (snad až na jednu drobnost). Podobně je i stylistika na velmi vysoké úrovni. Drobnou výtkou tak jen může být uvádění některých křestních jmen pouze iniciálami (W. Clinton). Obvyklejší je přitom při prvním výskytu uvádět celé jméno.

Jak již vyplývá z řečeného, autorka dle mého názoru nedokázala přesvědčivě argumentovat svoji základní tezi a namísto průkazných příkladů a citací, které by její tezi podporovaly, uvádí jen svoje vlastní tvrzení. I přes tyto výtky lze nicméně práci hodnotit jako vyhovující, a to přinejlepším známkou **dobře**.

V Praze dne 19. ledna 2011

Mgr. Karel Svoboda, Ph.D.